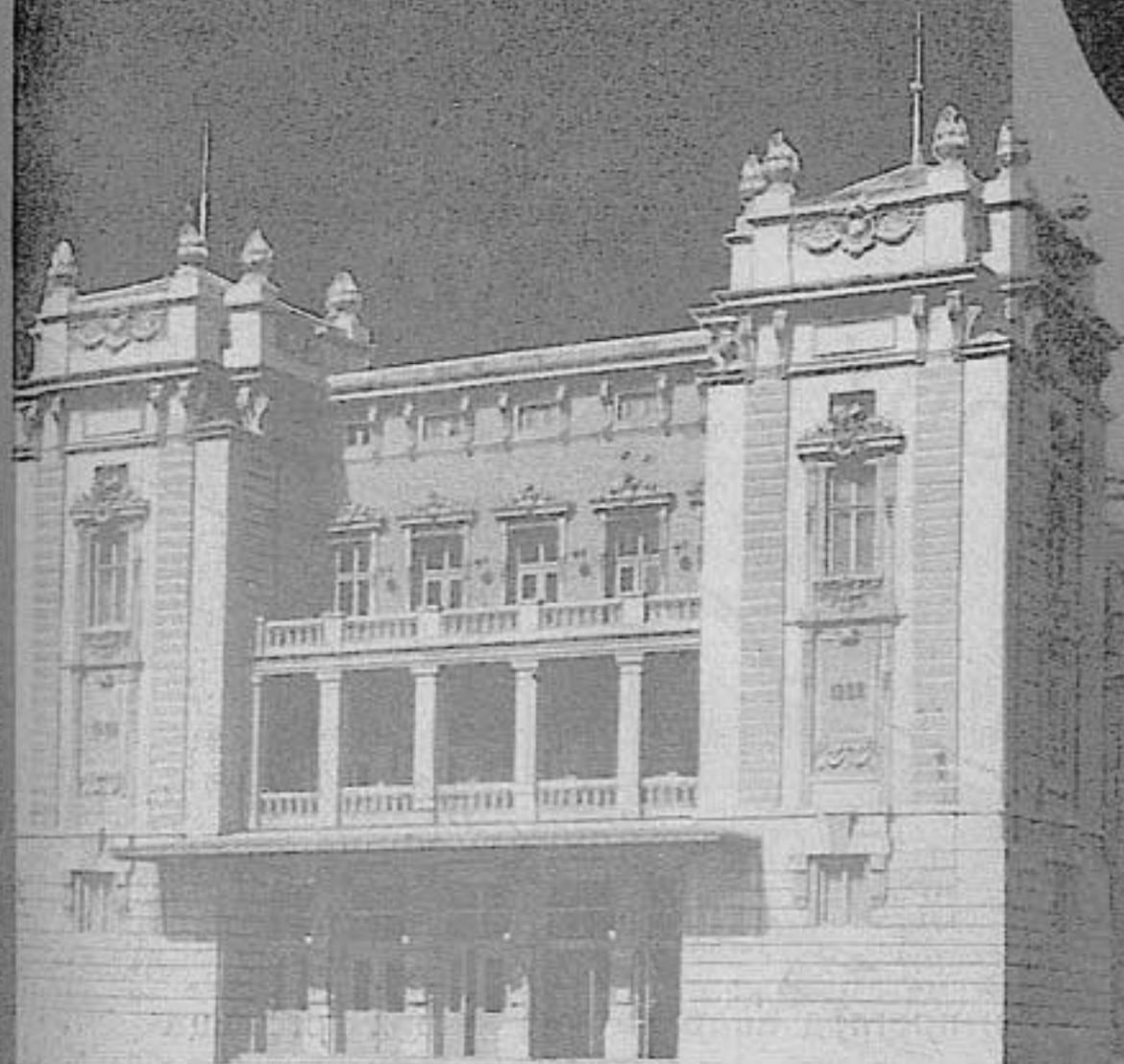

Borealis

MODERNE

10-11

ПОЗОРИШТЕ

НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ЧАСОПИС

БЕОГРАД, 1-7 ЈАНУАРА 1933 ГОДИНЕ

17

УРЕДНИШТВО: УСКОЧКА БР. 8.

У СЛАВУ ЂУРЕ ЈАКШИЋА

У славу Ђуре Јакшића, тог типичног претставника шашег романтизма, спремило је и београдско Народно позориште његову „Јелисавету”, његову драму која се гледа и данас са истим интересовањем као и пре више од пола века. То је прилог нашег театра прослави стогодишњице рођења Ђурина, коју прославља ове године цело Југословенство.

Није било могућно боље се одујити сени Јакшићевој: ово је несумњиво његово шајбоље дело, а најбоље снаге нашег театра даде су своју гуину меру.

Звучни стихови Јакшићеве трагедије наћи ће срдачног одјека баш код данашње публике која је, у часу, када је поезија опет завладала сцетом иза рампе, спремна да се зачесе романтичном лириком једног рођеног великог поете. То Ђуринско песничко надахнуће које елементарно, у снажном замаху, обара све заслоне драмске технике и осваја душу непосредном срдачишћу даје опет нашим уметницима могућности да савеже лепу традицију нашег романтичног позоришног стила.

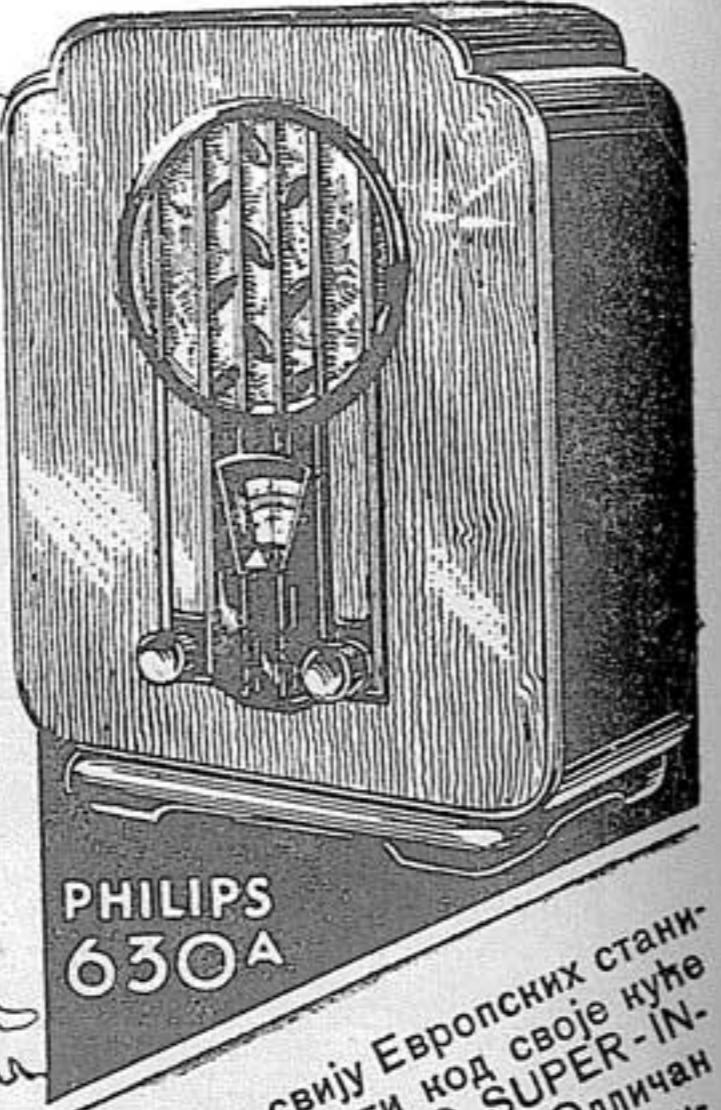
Насловну улогу креира г-ђа Злата Марковац, Марту г-ђа Ризнић, Миру г-ђа М. Поповић (на премијери, а г-ђа Л. Петровић на репризи), Радоша г. Д. Милутиновић, Станишу г. В. Јовановић, Кнеза Ђурђа г. Богић, Ђурашева г. Плаовић, Бошку г. Драгутиновић, Богдана г. Милошевић, Перјаника Вуја г. Н. Гошић, Владику Вавиду г. Новаковић.

У осталим значајним улогама г-џа Текић, г. г. Златковић, Раденковић, Миловановић, Н. Јовановић, Н. Поповић, Антонијевић, Душановић, Старчић, Стојановић, Бошковић, Ј. Николић, Паунковић. Редитељ г. Веснић. Сценограф г. Беложански. Костими г-џе Бабић.

На премијери је публика правим плотуцима аплаузом поздравила и дебо и глумце, који, заједно са својим редитељем, могу ову претставу сматрати једним лепим успехом.

Јакшићева „Јелисавета“ у овој одличној подели и опреми дуго ће се одржати на реперторару, а за то треба захвалити не само Јакшићу него и свима глумцима који су с много љубави дали све од себе.

ЦЕЛУ
ЕВРОПУ

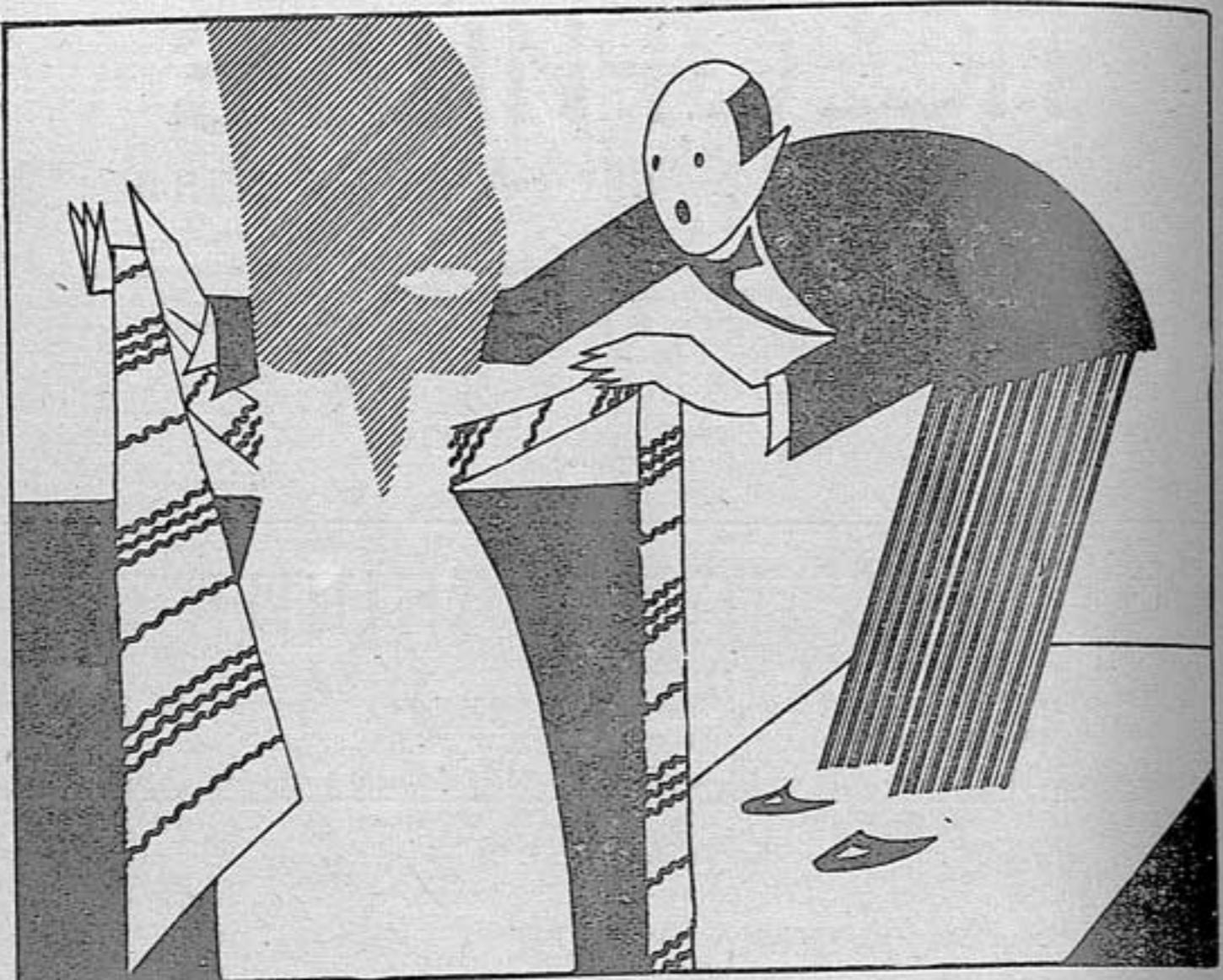

Програме свију Европских станција може слушати код своје куће сопственик PHILIPS SUPER-INDUCTANCE пријемника. Одличан квалитет, највернија репродукција као и велика селективност су главне одлике наших super inductance пријемника.

Необавезан преглед апарате код наших трговца

PHILIPS RADIO

*Galanterijskoj trgovini
za Gospodu*

Галантеријској трговини

Kn. Mihajlova 22,
Telef. br. 27-9-11.

*Prispeli su noviteti za
zimsku i balsku sezonu.*

ЈАКШИЋ: „ЈЕЛИСАВЕТА“

ЗАВАДА У ДОМУ ЦРНОЈЕВИЋА

ЕДНА ЕПА СЦЕНА ИЗ НАЈБОЉЕ ДРАМЕ ЂУРЕ ЈАКШИЋА

Са великим успехом игра се осих дана Јакшићева „Јелисавета“. Једна од интересантних сцена у овој, нема сумње, најбољој Јакшићевој драми јесте сцена заваде браће Црнојевић, Ђурђа и Станише. Кнез Ђурђе се оженио Јелисаветом, ћерком дужда млетачког. Његов брат Станиша долази да поздрави снажу и да је дарује. Даје јој драги камен и бисерну оглдицу. И догађа се да се браћа заваде због сукоба схваташа венецијанских и црногорских у једној ситиници: ко коме треба руку да пољуби, мушкарац жени или женска мушкарац. Јер кнез Ђурђе, кад његова жена прима дарове, каже јој да пољуби девера у руку: „то је обичај!“

ЈЕЛИСАВЕТА

Обичај?

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Светиња!

ЈЕЛИСАВЕТА

У свету, кнезе,
Где светлост влада умом човечјим,
Нејност је женска мужу светиња!

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Другом адету
Овде ћеш ми се, сунце, учити.

ЈЕЛИСАВЕТА

Ах, слутила сам
И казивала срцу несрћном
Каква га овде чека будућност;
Ал' срце ј' срце — па се поводи...

СТАНИША

Поводи?

ЈЕЛИСАВЕТА

Још мала, бејах, врло малена,
Тек једва знаех речи тепати,
Па су ми, кнезе, седи грофови,
Херцези силни страних дворова
И краљеви ми руку љубили...

А сад...

Ал' нека, ево, девере!
Једина ћерка дужда млетачког
Ропкињама се равна азијским,
Да не повреди ону светињу

Којој се земља дичне слободе
Од прастарина, можда, поклања...

(*Маша се да пољуби Станишу
у руку.*)

СТАНИША

Не, снахо, — не треба!
Од крви ми је мајна десница,
Ологанила би уста ласкова.

ЈЕЛИСАВЕТА

Ничим те нисам хтела врећати...

СТАНИША

Ха! Ха! Ха!
Увреда ли је реји истину?
Једно ме врећа, а то је, снахице,
Што нисам херцег или краљевић,
А бих, онако, сасвим краљевски,
Краљевске моћи знаком свакојим:
С круном, порфиром и са гробви
Удворника двора дуждевског,
Достињства твога, сјајне прошлости,
Са покорношћу вашег покора,
Љубени жени меку ручицу, —
Преминуле те сећоб радости.

— Ал', вако — прости...

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Станиша!

СТАНИША

Брате!

Аутомобиле

Разних марака ако желите јефтино купити или брзо продати то можете постићи само у специјалној комисионајој радњи за купопродају аутомобила и других мотора

БРАНКА И. ШУРЈАНОВИЋА Краљице Наталије 88. Тел. 26-397

Globus

Пресељава кућевне ствари. — Транспортује и царни робу.

Чика Љубина ул. бро 7 |

Телефон бр. 20-8-13

Цвећарница и расадник

Престолонаследника
Летра број 2. — Има
ве врсте **цвећа**
и расада по

најнижој цени. Продавница Француска 5. (испод Нар. Позор.)

Уметничка столарија

Драг Р. Барац

Београд, Краља Милана 8.
Телефон број 28-330

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Доста је сад!...

ЈЕЛИСАВЕТА

Ех, клетво моја!

Само доста је?

И још ти није много, премного:
Венчаној жени, теби на очи,
Кад поругама гадног језика
Срце раздире?...

„Доста“ је само?

Та судожница да сам нечија
Ил' турске буле прна ропкиња,
Тежина 'вако грозне увреде
На подлој би му крви плинула!

СТАНИША

Ђут', жено!.. Да ниси жена...

Ал' и кћ жена,

Само да ниси жена Ђурђева,
А мушкица би гнева ударац
На безобразном ти прснбој образу!

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Не даље!

Немој, душе ми:
Заборавићу крви источник!
Заборавићу млеко мајчино!
Заборавићу бега Ивана!
Заборавићу свезу природе
Што нас кћ браћу веже рођену!

СТАНИША

Зар ниси већ?

Недела свога прним прљама
Ниси л' окаљо књигу повести,
Где прадедова наших имена,
Кћ мученике вере Христове,
У бесмртија сјајне дворове
Истиче писац жељно уводи?
Ил' мислиш, ће знам ја - и не зна род
Шта нам та змија твоје љубави
У отрованим спрема грудима?
Мислиш да нисмо чули шта ће таст?
Па није л', Ђурђе, све то поруга?
Не ругаш ли се гробу мајчину?
Че презиреш ли брата и земљу?
Ела' у толиких наших главара
Не беше сеје, кћери, унуке?
Него нам с мора доне синега
У Црну Гору — црну несрећу!...

ЈЕЛИСАВЕТА

Несрећу?...

Јест, ја сам несрећа!

Рођена ми је мајка несрећа!
Дојила ми је била несрећа!
И оно млеко, што сам сисала,
Било је клетва, отров, несрећа!
Снаки ми часак беше несрећа!
А најмучнији, најнесрећнији,
У коме ове горе угледах!

СТАНИША

Па ко сме рећи

Да на Латинке рубин-усници
Притворство лежи срца лажњивог,
Кад, ево, сушту збори истину?

(Баца јој пред ноге донесене
дарове.)

Ево!

Г узми, наша несрећо!
Еј, брате, никад нисам мислио
Да ћеју нам се и соколови,
У мучном лову модрих висина,
Завишићу гадном срца дивијег
Ошинут крили оштром перетом;
Ил' коњи брези икад под нама,
Тражећ' првенства својој брезини,
У бразом трку свога беснила,
Копитама се тврдим побити...
А данас — браћа!...

КНЕЗ ЂУРЂЕ

Ми нисмо браћа, подла неверо!
У нама није једна крв!

За славе, свадбе и насеља

Купујте код реномиране и по
својој солидности опште по-
знате фирме:

Кости Малушевића

Београд, до Двора. Престоло-
наследников трг број 47

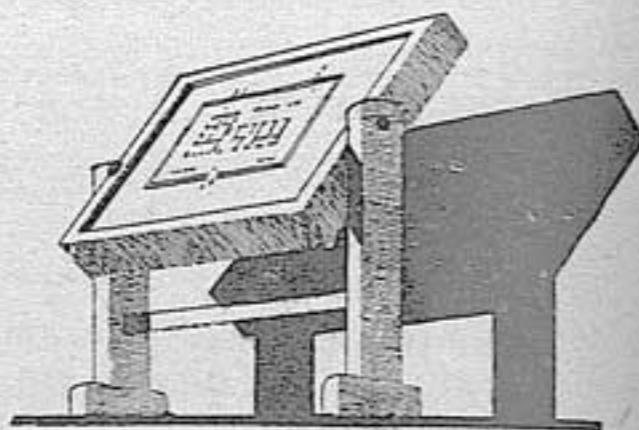
У највећем стоваришту Стакла, пор-
цулана, алпака, кине сребра и кри-
стала. Највећи избор сервиса за све
потребе. Цене најповољније.

**Јорган,
душек,
јастук**

као и све постельне ствари
купујте само код производ-
ђача. Ми смо удружен
мајстори, а с обзиром да
уживамо државну субвен-
цију **немамо конкуренцију.**

ЈОРГАНЦИСКА ЗАДРУГА

ВАСИНА УЛИЦА 4, ТЕЛЕФОН 28-431
СКЕНДЕР БЕГОВА 25, ТЕЛЕФ. 22-338

ХЕЛИОГРАФИЈА

МИЛАНА ЈОВАНОВИЋА

Николе Спасића улица 2, угао Кнез
Михајлове улице. Телефон 20-9-16

Копира:

планове, слике и све остале црте-
же на папиру, картону и платну

ПОЗОРИШНЕ АНЕГДОТЕ

МАЧКА И ИБЗЕН

Давао се Ибзенов „Јон Габријел Боркман” у Манежу. Боркмана је играо сјајно Милорад Гавrilović. И баш у другом чину, када се Боркман шета „горе-доле, горе-доле, као вук” и чека да „они дођу и да га меле да се опет прими” да води монца предузећа, напије на позорницу мачка. Била је то вратарева мачка, која је, лако продрла на позорницу и када се већ ту нашла, почела мирне да се шета не марећи нимало за развој драмског заплета у који се и сама заплела.

Дошла Гавrilovićу, па се умиља-
ра, отишла оданде на рампу и жмир-
кала пред сијалицама, пришла шап-
тачу и кад је он преврнуо лист на
књизи, мислила да је он то задева,
па почела да се игра са шаптачевом
клиром.

Шаптач час шапуће Ибзенове ре-
чи, час опет тихо виче: „Шиц!”
Први редови чују и смеју се, али и
сви остали у позоришту уживају у
овој непредвиђеној улози. Ретко ко
слуша шта говори Гавrilović: Сви
гледају шта ће даље бити с мачком.

А мачка одиста скоче на наслон
управникove, случајно празне ложе,
седа и задовољно преде. Један раз-
водник улази и хоће да је ухвати.
Али она се не да: У истом часу је
скочила на позорницу.

— Ха, ха, ха! смеју се и најозбиљ-
нији.

Огорчен је, разуме се, Стари Го-
сподиш. И кад је завршен овај мучни
чин, Гавrilović у гардероби каже
уабуђено:

— Илузионисти, илузионисти, то
смо ми! И једна мачка, глупа и па-
казна, али права, као од шале руши
илузије које ствара један Ибзен са
једним целим позориштем!

Милорад Гавrilović

Svakog dana
Souper dansant
Subotom' nedeljom i praznikom
Five o'clock Tea

**ПОСЕТИТЕ
ИЗЛОЖБУ
ПРАВИХ
ПЕРСИЈСКИХ
ТЕПИХА**

**ДИРЕКТНО
ИЗ ПЕРСИЈЕ**

ТЕЛАЗИЈЕ 34.
(КЛЕРИЦЕС).

ТЕЛ.
25-184

М.САФИКИЈУРДЛИ

Наше ангро стовариште

Претворили смо и у детаљну продају

Зато препоручујемо по "Ангро" цени:

Чарапа вунених женских "мушких" и дечијих. Чарапа вунених женских са свилом ● Рукавица кожних постављених, мушких, женских и дечијих ● Веша топлога вуненог и обичног као и велики избор Женског свиленог веша од шармеса, гарантовано за прање

БРАЋА НАЈМАН, КРАЉА ПЕТРА 26

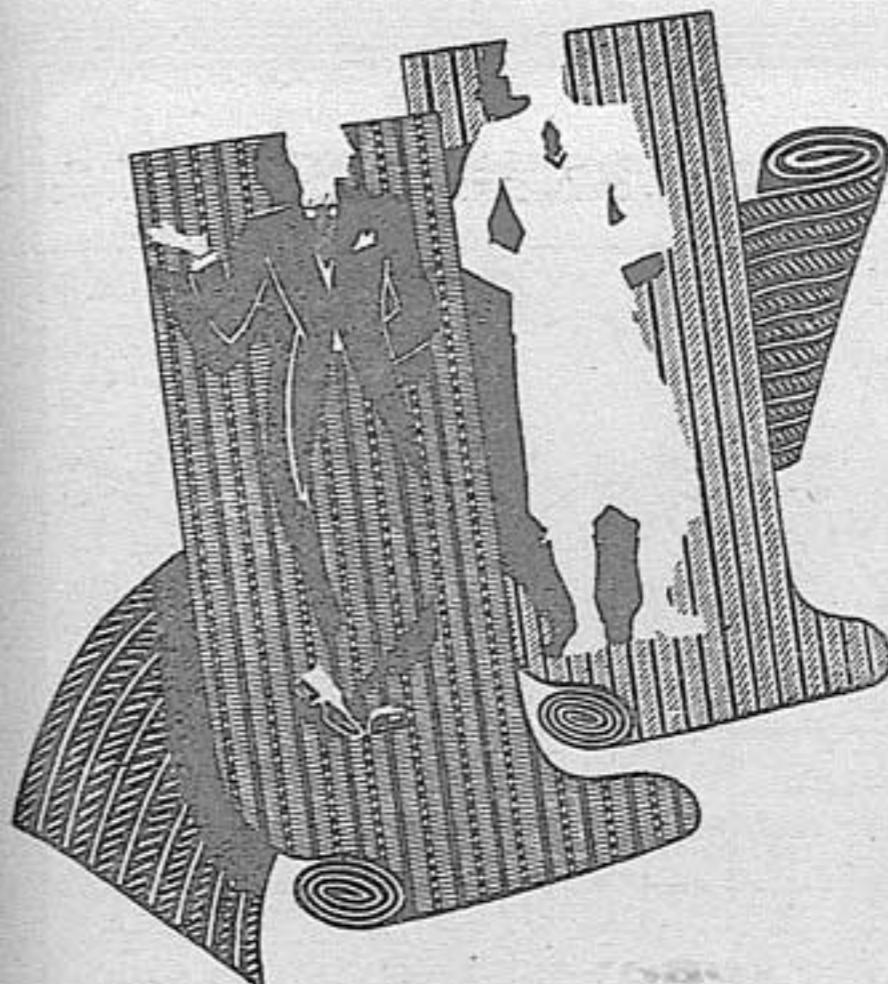
Детаљ ■ Ангро

Тапетарска и декораторска радионица за израду модерног намештаја

АНДРЕЈА КАМАРИТ

БЕОГРАД - КНЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ УЛИЦА 2

Преузима све у ту струку спадајуће радове. Наруџбе извршује најсавесније и у најкраћем року.

**Искључиво
енглеске
штофове**
у најмодернијим де-
сенима и најбољим
квалитетима за го-
споду доноси

**Трговина
мушких
штофова**

**Брадић,
Антоновић
и Друг**
Београд

Краља Милана 6
 преко пута двора

Радост домаћице и послуге

Услед велике светске кризе Америчка творница

»ХОБИ-а«

знатно је снизила цену

»ХОБИ«

за домаћинство

од данас један пакет кошта само

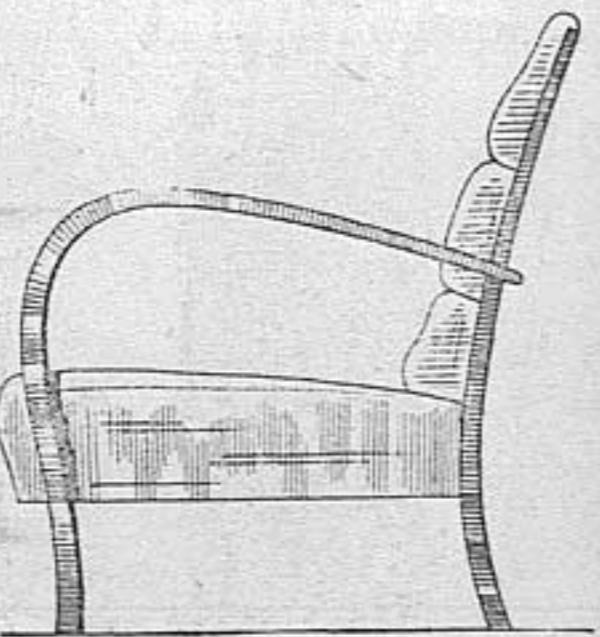
2 ДИНАРА

"Хоби" тражите свуда. "Хоби" пере и чисти све, све, све ...

Генерално Заступништво ХОБИ А. Р.

Београд, Узун Миркова 10. Телефон 23-0-13

НАМЕШТАЈ

БОТЕ И ЕРМАН

КРАЉА ПЕТРА УЛИЦА 16 г ТЕЛЕФОН 22-5-76

ШТОФА

ЈЕСЕЊЕГ И ЗИМСКОГ

у врловеликом
избору за му-
шка одела и
зимске капуте
женске кости-
ме и мантлове
као и кројачког
прибора доби-
ла је радња:

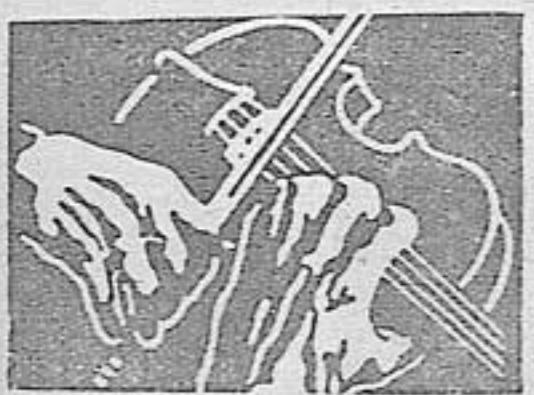
АНАСТАС ПАВЛОВИЋ
БЕОГРАД, КРАЉА ПЕТРА УЛ. БР. 33

Ottoman

Живот је одигран сан - ако
хћеш да ти буде златан и сачуван
устроједљавај „Rêve d'or“

Vittorio

Музички инструменти
чувених мајстора
К. АЈХЛЕР
БЕОГРАД - Кн. Михајловића улица 25. Врши
уметничке поправке.

Водећа кућа за фину трикотажу, рубље и чарапе

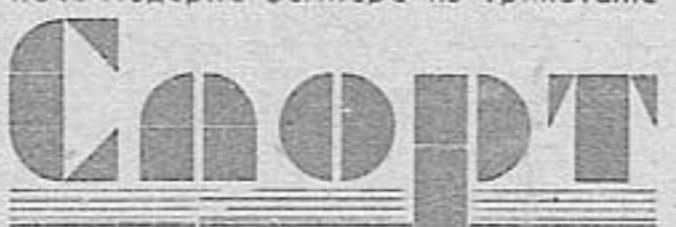

Главно фабр. стов. „Елке“ фабрике трикотаже А. Д.

Специјални салон
за свилени веш и
сторове, искључе-
но најбоље код

НУШИ ВАЈС
Бука Карадића улица број 9

Даме
Господа
и Деца
Фабричне
цене Најбо-
ља роба

носе модерне чемпере из трикотаже

Књегиње Љубице 15 а, Макензијева ул. 20

SALON ORTER
TERAZIJE 14, MEZANIN

Izradjujem francuski kroj po mo-
delima svetskih kuća. Englesku iz-
radu vrši prvakanski krojač iz ino-
stranstva. Molim za cenjenu posebu

Gospodol

- Moji specijalni krojevi i prvakanski francuski materijali zadovoljiliće potpuno sve Vaše želje
- SPECIJALNI ATELJE MIDERA I PRSLUKA

GRAZIOSA

KNEGINJЕ ЉУБИЦЕ 8 TELEFON BROJ 28-2-28

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Вечерња претстава Код Споменика

У понедељак 9 јануара 1933 године

(53 пут)

Трубадур

Лирска драма у четири чина, написао Салваторо Камарано
Музика од Ђузепе Вердија. Превео Милан Димовић.

Диригент г. Милошевић. Редитељ г. Ертл.

ЛИДА

Граф Луна	— — — — —	г. Ертл
Леонора	— — — — —	г-ђа Никовић Грозано
Ацучена	— — — — —	г-ђа Бугариновић
Манрико	— — — — —	г. Ивић
Ферандо	— — — — —	г. Цвејић
Инес	— — — — —	г-ђа Стјаић
Руис	— — — — —	г. Б. Николић
Стари циганин	— — — — —	г. Шумски
Гласник	— — — — —	г. Николић

Калуђерице, послуга графова, војници, цигани и циганке.

Догађа се у Бискаји, Арагонији.

Дужи одмор после четврте и шесте слике.

Бројате, плишеве и остало за намештај
Највиши избор препоручују

ПЕНИХЕ И ЗАВЕСЕ

МАРКО ВУЛЕТИЋ, ГАВРИЛОВИЋ И КОМП.
КНЕЗ МИХАЈЛОВА 20 - БЕОГРАД

Ljiljana

Salon женских шешира
Кнeginje Ljubice 6

БРАЋА Х. ГАБАЈ

КНЕЗ МИХАЈЛОВА УЛИЦА 33.

Штоф, Свила, Платно

и других артикала

Елегантан свет носи само:
Romano

чарапе и рукавице

Кнег. Љубице 14, тел. 25-171

TANGLEE

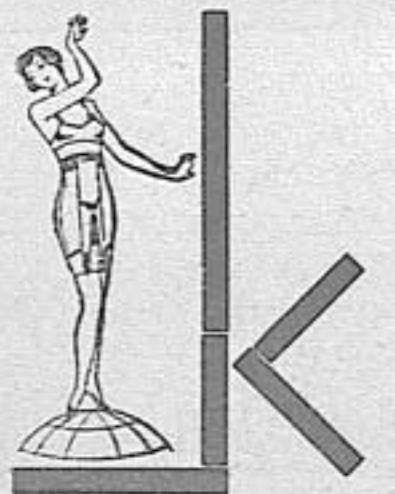
Најбољи руж за усне
на свету! Дуго држи
природне боје
није мастан.

Леди - Кн Љуб 14 Београд

МИНОГА ИМПОВАН - НИКАДА
НЕДОСТИГНУТ ТАЊИЕЕ је
први оригинални руж за
усне и лице који при до-
диру даје најприроднију
роза или црвену нијансу.
Сравните га само са дру-
гим имитацијама, видеће-
те да само он ОДМАХ ре-
агира и пријатно мирише;
не на лој као слични ру-
жеvi.

ЈОВАН БАЦКИЋ
Ћурчија (Крзнар)

Велики избор разних кожица, на-
рочито Астрагана. - Цене солидне.
Кнез Михајлова улица 18. Тел 24-867

Останите витки . . .

Елегантна Београђанка казаће Вам, да је најмодерније средство своју форму да истињи, то је КОЕНОВ мидер за слабљење, који се не да копирати. Чиновничима и студенткињама попуст. Искључује сваку конкуренцију

О Е Н

СКОПЉАНСКА) ПАШИЋЕВА УЛИЦА 2, ТЕЛЕФОН: 24-5-76

Само

чишеле

Краља
Милана 17
Тел. 43-4-43

задовољиће Ваш укус

СТИЛСКИ И МОДЕРАН НА-
МЕШТАЈ У НАЈБОЉОЈ ИЗ-
РАДИ КОД ФИРМЕ:

DOMUS

ПЕСИНГИШПИЦЕР

КНЕЗ МИХАЈЛОВА 50, ТЕЛ. 23-359

„НОЋУ, КАД СУНЦЕ СИЈА БЛИСТАВО...”

Није ретка ствар да се глумцу у „антију духа свјатаго“ додги да испретура речи. Па да каже рецитом: „Ноћу кад сунце сија блиставо, да-ју кад звезда јато трепери...“ Али спротом чича-Илији, како је сам причао, десно се редак малер! Да испретура речи у поенти комада и то на начин достојан њега.

Играо је у једној комедији оца који не да да му се ћерка уда за једног трговачког књивовођу.

Али љубав побеђује. Отац мора да пристапе и каже на крају:

— И тако је моја кћи постала же-на трговачког књивовође.

Али чича, када је изговарао те речи, — није ни хтео да слуша шап-тача, јер му се чинило да тај завр-шетак зна као Очесаш, — сиплете се и каже:

— И тако је моја жена постала кћи књивовачког трговође!

Публика се смеје слатко, — многи мисле да тако треба да буде, — за-веса пада, а чича зажмурио од секира-ције, па верујући да је завеса већ пала, узвикује на отвореној сцени:

— Ау, шта ја одвалих!

СТРАНЕ РЕЧИ

Један наш редитељ са прекретни-це века. Умро је, Бог да му душу прости.

На првој читању проби * неке француске комедије, наилази у једној улози латински цитат:

— Audiatur et altera pars.

— Како? шта он.

— Audiatur et altera pars, срчиће не-сречник коме је пало у део да и ла-тински говори.

— Ето, тај мој преводилац! љути се редитељ. Не уме да преведе, па оставио на француском.

ПРИНЦ ОД ВЕЛСА У ЛОЖИ ШВЕДСКОГ КРАЉА

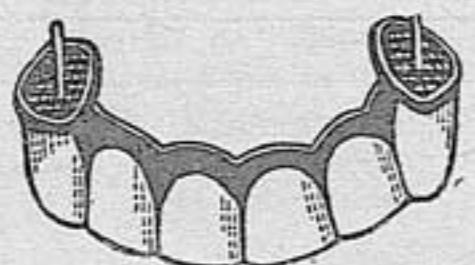
Приликом своје посеше Шведској, принц од Велса, који је велики љубишљији зоришиће, први вечери узасшоје је ишао у посоришиће.

Обућу

Модерну, солидну без
конкуренције добијете
увек код старе фирме

Браће Петровић
Кр. Милана 54 - (до парламента)

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА НИКОЛЕ БЛАГОЈЕВИЋА

Лечење, пломбирање и вађење зуба
без најмањег бола. Специјалиста: за
израду бештачкних зуба. Све са
гаранцијом. Чиновници, официри,
студенти и ћаци - попуст.
Плаћање у ратама. Прима сваког
дана. Крал Јелена улица 114
(угао Стишке улице) - Београд

„ХАРМОНИЈА“ СТОВАРИШТЕ КЛАВИРА

Сталан и велики избор чувених
светских марки.

БЕОГРАД
Телефон
25-7-94

Престоло-
наслед.
трг. 12

Генерално заступништво само право-
класних светских најпознатијих
фабриката.

Steinway & Sons	J. Blüthner
R. Ibach	Bösendorfer
Gaveau, Paris	Ehrbar
Schweighofer	Hofmann
Neumayer, Berlin	Pleyel, Paris

и многих других добрих фабриката
Продаје уз најповољније платежне
услове.

Каталог бесплатно.

ПЛАНЕТА

Графички уметнички завод,
Београд, Ускоковачка 8. Тел. 20-714.

НОВЕ КЊИГЕ:

Боривоје С. Стојковић: Историски преглед
српске позоришне критике

Сваког позоришног човека зани-
маће, нема сумње, да упозна једну
ведавно објављену књигу нашег мла-
дог есеисте и књижевног историча-
ра г. Боривоја С. Стојковића. Ова
књига која је изашла у пишевом
издању (Ваљево, Карађорђева 27) и
којој је цеца 20 динара, помиње све
наше позоришне критичаре, па и са-
времене, до 1932 године. Њу ће са
интересовањем и прочитати сваки по-
зоришни човек. Писана је не само
документовано него и занимљиво.

Ево, на пример, како г. Стојковић
прича о почецима наше позоришне
критике пре сто година:

„Са оснивањем нашег позоришта
зачињу се и први писмени спомени-
ци позоришне критике, кратке и ин-
формативне белешке. Пре их није
било, јер у Крагујевцу, где су се и
раније држале претставе, није имало
листа. Позоришне белешке су се пр-
во појавиле у „Новинама Србским“. Писци
бележака су анонимни, а, по
једној претпоставци, није искључе-
но да их је писао и сам Давидовић,
уредник, који је, како смо већ ви-
дели, био нарочито заинтересован и
антажован у позоришту. Позоришне
белешке су у ствари најсажетија са-
општења рецензената пре или после

претставе, односно шта ће се и кад
ијрати, како се играло и ко је при-
сврштавао. То је, углавном, њихов
садржај са местимично критичким
олесрвацијама, каткад оштријим и
врло умним, али у већини врло на-
ињним, штурим и некритичким. Ре-
цензенти, очевидно, нису имали до-
вљно разумевања за позориште ни
нарочитих идеја. Тумачење д-ра В.
Малетића, како су сви још у почет-
ку схватили позориште као „праву
народну школу“, сувише је а приори
и неуверљиво. Такво схватље поја-
виће се знатно доцније. Потребно је,
 међутим, с обзиром на оно што нам
казују те белешке, подвукни да се
позориште тада схватало као место
само за разоноду, за „увеселење пуб-
ликума“. Рецензенти првих беле-
жака имају само једно банално ме-
рило: да ли су глумци успели да
„увеселе“ публику. Ако су, по њи-
ховом схватљу, одговорили на тај
захтев, игра је била добра, и прет-
става, дакле, успела. Доцније тек
биће и овлашних моралних концеп-
ција.

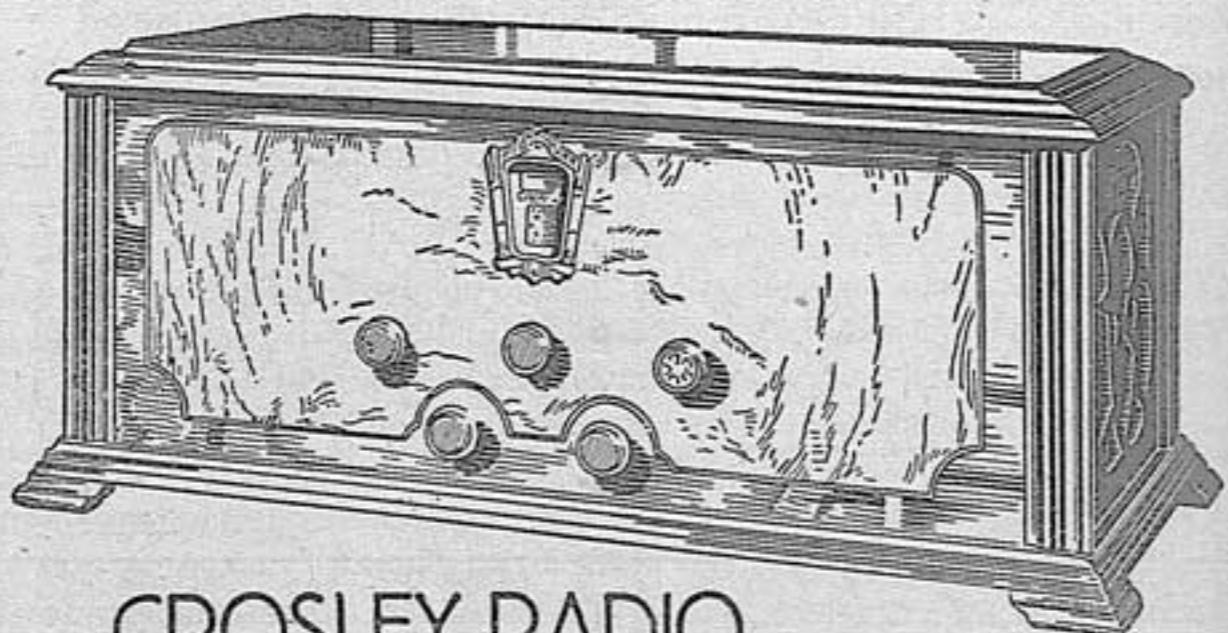
Белешке су малобројне, и врло
кратке, сажете у десетак или најви-
ше двадесетак реди. Обично су у
виду и величини огласа позориш-

Трикотажу и трико-рубље од жерсеа и шармеса можете добити
по најнижим ценама и у најбољем квалитету у продавници:

Фабрике Трикотаже „Морава“

БЕОГРАД. ВАСИНА УЛИЦА БРОЈ 3

Њени су производи ради солидности и лепоте награђени златном медаљом
на Париској изложби. Продаја џингро и детаљ. Израда и по поруџбини

CROSLEY-RADIO

МОДЕЛИ ЗА 1933

КОЦИЋ К. Д.

БЕОГРАД, НИКОЛЕ СПАСИЋА 2. ТЕЛЕФОН 28-034

**БОЈЕ, СВЕ ВРСТЕ
ЧЕТКИЦА,
ПЛАТНО и све остале потребе
и прибор за МАЛАЊЕ на
свили, хартији, штофу, платну
и рељеф малање има у најлеп-
шем и највећем избору
ПРИЗНАТА**

**ТРГОВИНА
БОЈА
и
ХЕМИЈСКИХ
ПРОИЗВОДА**

НЕНДЕЉКА К. САВИЋА

БЕОГРАД
Коларчев а. 3. тел. 23-9-08
Краља Милутина 35 тел. 26-9-19

них, које данас свакодневно пред претставу налазимо у дневној штампи. Нису се доносиле редовно, рецимо после сваке претставе, вероватно из техничких разлога листа. Обухватале би, каткад, по неколико претстава заједно. Писане су најчешће ненаучно, некоректно и с тешким језиком, састављене често само из једне дуге и бацалне реченице. Прва таква позоришна белешка објављена је у 7 бр. „Новина Србских”, од 16 фебруара (субота) 1835. г. Она је нешто дужа, занимљива, и без узгредних критичких онсервација. Као леп приказ свих бележака није без занимљивости и значаја да је донесено у целости: „Од како је сртенска овогодишња скupштина била, од оног доба, и за време исте скupштине, увесељава нас г. Аћим Вуић, познати Србски списатељ, представљањем разни игра у позоришном дому (театру), награђеном у здању типографском, како под надзором и стога г. Вуића, тако и садељствовањем г. Директора типографије Адолфа Бермана, као машинисте. Вине превода г. Вуићевих, какоги: Фернандо и Јарика, Перуз, и Бедни стихотворац, и превод г. протоколисте књажевскога Кабинета Александра Заторице, под именом: Бегунац,

Г. Раша Плаовић, који је Јакшићево „Јелисавеши“ игра кај Ђурашку

сочињеније Коцебуово, представљени су нам. И његово Височество Књаз наш, и сва светла фамилија Књажевска, и остала публика, до 2-га фебруарија и сами Кметови, бивши на скupштини, посећивали су позорија иста, и увесељавали се представљенијама друштва, употребљаваног к истиим играма”.

**ЈОРГАНЕ, ДУШЕКЕ, ЈАСТУКЕ
КАО И СВЕ ПОСТЕЉНЕ СТВАРИ
ПО ВАШОЈ ЖЕЉИ И ПОТРЕБИ ДОБИЋЕТЕ
НАЈПОВОЉНИЈЕ КОД
ЈОРГАНЦИСКЕ ЗАДРУГЕ
„ОСЛОБОЂЕЊЕ“
ПРИМА ПОРУЦБИНЕ
ВАСИНА 4
ТЕЛЕФ 28-431
СКЕНДЕР БЕГОВА
25
ТЕЛЕФ. 22-338**

БЕОГРАД

**НАРОЧITO
ПОВОЉНЕ
ЦЕНЕ ЗА
ХОТЕЉЕРЕ,
САНАТОРИЈУМЕ
итд.
ПРИМА
ОПРАВКЕ**

МОДЕРНИ ФРИЗЕРСКИ
САЛОН ЗА ДАМЕ

ЈЕЛЕНЕ ОСТОЈИЋ

Цара Николе II (Макензијева) 18, Телефон: 24-4-75

Последње новости париског фризирања и шишања. Најуспешнија електрична ондулација на апарату „Récastrier“. Неговање косе са нарочитим зејтином против перути и опадања косе.

Бојење косе у најмодерније ниансе Blond-Platine

Нови Љубичица крем

Лепоту Вашег лица сачувавајете само ако је освежавате »Хормонима« који су главни сastav »Новог Љубичица Крема«. Једна доза десет динара. Добија се у апотекама, парфимеријама и дрогеријама

Главни депо РАД. К. СТОЈИЋ
І СТЕКАР БЕОГРАД, САРАЈЕВСКИ

Преко пута Народног Позоришта, Француска ул. 2

OPHO

СТОВАРИШТЕ НАМЕШТАЈА

Најсолидније цене. Модерна и фина, израда. Услуга примерна. Сопствена радионица за плехани, гвоздени и месингани намештај. Отомани, душечи, јоргани и столице. Бели намештај и куhiњске ствари. Посебно одељење за мушкеме.

Како што се види, белешке имају поглавито информативни карактер. Рецензент се никад не упушта у савеснију оцену комада и дубље анализе, нарочито игре глумца. Задовољава се грубим и општим напоменама. Главно је, изгледа, напоменути да су се овај или онај гост, рецимо Наби-Ефендија, „совјетски секретар и кабинетски писар“, или кнез „многогувеселли“¹, као и остала публика. Рецензије су се доносиле у рубрици означеном са „Театер“. Штампане су црним словима, отприлике данашњим курсивом, и на видном месту. Рецензенти су глумце називали „позоришници“, а позориште редовно „театер“, „позоришно друштво“, и ти су се изрази задржали и много доцније. Нерадо се, као што смо видели већ, улуштају у критичке опсервације и анализе дела и игре. Уколико их има, врло су просте, наивне и банаљне. Тако, по водом приказивања „Пропасти Србије у време светог књаза Лазара“ (прво вече) и „Обнова Србије од светог књаза Милоша“ (друго вече), рецензент пише да се играју два „прекрасна мимичка дејствија, с пјеснама и музиком“, па закључује: „Заиста су оба ова представљенија, а особито второ²) прекрасно испало, на част г. Вуича, многозаслуженог Списатеља Србска“³).

Али, најзантније су веће позоришне белешке објављене у Арнотовом „Магазину“, 1838. г., и у Гајевој „Датици“, 1840. г. Обе имају везе са српским позориштем и радом Јоакима Вујића: прве се односе на његов рад с дилетантима у Н. Саду, 1838. г., а друге на познату турнеју те исте трупе, која се 1840. г. поново форми-

¹) Јер се тиче самога кнеза.

²) Новине Србске, бр. 7, 14 II, 1836 год.

Г. Радослав Веснић, који је режирао „Елисавешу“

Карикатура г. Жедринског

рала и организовала, чак до Загреба и неких хрватских места. Тако у „Магазину“ (стр. 246, 1838. г.), под натписом „Српско позориште у Новом Саду 1838. г.“ има већа белешка, са критичким опсервацијама, коју је написао сам Арнот. Арнот је, дакле, први познати позоришни рецензент. У почетку се осврће на једну белешку у „Новинама Србским“, говорећи: „У 78. числу „Новине Србске“ читамо објављење о представљенију у Новом Саду Српског позоришта „Инкле и Јарике“, где г. учредник

ланета

Графички уметнички завод
Ускоква ул. 8. Тел. 20-714

ФРИЗЕРСКИ САЛОН

ЧИКА ЉУБИНА 7

Најновији систем
електричне и во-
дene ондулације

Ново отворена обућарска радња

МОНДЕН

Чика Љубина улица број 15

ради поруџбине по последњој
моди. Специјална израда свиле-
них ципела за даме. Има леп
избор мушких и женских обућа
у најmodернијим фазонима. Из-
рада од најбољег материјала.
Цене најсолидније.

С поштов.
Душан Илић, обућар

Завод за Хем. чишћење и бојење одела

пресељен из Чика Љубине 1 у Пал. Риунионе Кн. Споменик 5

Прима фину тоалету за Даме, такођер и сва му-
шка одела за господу на хем. чишћење и бојење

Никола Динић

зритеља ког на оширио описаније
овог представљаја позива...”, па,
нелазећи се сам у недоумици и без
нарочитог извештача, Арнот преузи-
ма ту за њешку дужност. Ту се го-
вори о томе, шта је нагнало Вујића
да у Н. Саду, „у средини највећег и
најодабранијег у целој Унгарији оп-
штества”, сенује дилетантско позо-
риште. Приликом игре „Светислава
и Милеве” извештач налази, да је
огај комад Стерије тежак за диле-
танте и да су требали пани лакши.
На, ипак, похваљује напор дилета-
ната. Арнот је обећао редовно доно-
сити позоришне извештаје, али их, у
идућим бројевима, нема, ма да је би-
ло претстава. У Гајевој „Даници”,
приликом гостовања ове групе, изве-
штач описује велико одушевљење с
којим су дилетанти примљени, и ве-
лике тренутке, када се први пут с
позорнице чуо чист и жив народни
језик (1840. г.).

Позоришне белешке, у овом сми-
слу и обиму, неговане су све до 1842
г. Било их је, наравно, и доцније,
али су изгубиле свој ужи и инфор-
мативни значај, и развиле се тако у
нешто дуже и сажетије критичке о-
цене. После тога времена у Београду
се позориште знатно развило. Уме-
сто дилетаната, дошли су искусији
и професионални глумци, прво из
Панчева, а затим и других места.
Развој позоришне вештине, с једне,
и интересовање за позориште и по-
зоришну рецензију спремнијих и у-
ченијих интелектуалаца, с друге
страни, изазвали су неминовно бољу
и стручнију позоришну критику.
Позоришна критика, која се развила
из бележака или независно од њих,
и по облику и духу слична је оној
из 60-тих и 70-тих година 19. века.
Она је, пре свега, обимнија, технич-
ки боља, потпунија, садржајнија, пи-

сана с више интересовања и амби-
ције за позориште. Тако врло рано
у њој назирено извесне реминисцен-
ције новије критике. Али, још није
имала довољно разних, оређених и
пречишћених погледа ћити формули-
сану позоришну естетику, ако се
сме тако рећи, и тешко се назирало
шта се стварно хоће.

**СВИМА КОЈИ ВОЛЕ ПОЗОРИШТЕ:
И ПУБЛИЦИ И ГЛУМЦИМА!**

Желећи да историји нашег позори-
шта сачувамо многе анегдоте из на-
шег уметничког живота које се вре-
меном заборављају, молимо и публи-
ку и глумце да нам их шаљу, а ми
ћemo их увек радо објављивати у
листу. Сва та писма треба упућива-
ти на адресу: Уредништво „Позори-
шта”; Београд, Штампарија „Плане-
та”, Ускоква 8.

С. Шајнесонов

Краљ Двор оптичар
Београд, Теразије 26
Телефон број 22-344

Једина специјална оп-
тичарска радња. Ве-
лики и јесер
цвикера и лорњона,
догледа позоришних

РЕУМАТИЗАМ

ишијас, гихт,
невралгије;

Нервни сифилис и сва нервна
обољења;

Повреде костију, конштак, из-
обличења тела и обољења згло-
бова;

Женске болести;
Све лабораторијске анализе;
Прегледи и лечење Рентген-
вим зрацима;
Сва средства за физикалну
терапију у

Санаторијуму Фаркић

Маршала Пилсудског 22.
Телефон 20-622

Препоручује
нарочито ле-
пе и јевтине
дамен ташне

предузеће за израду кофера и торбарских израђевина
Милан Ј. Стојановић и Комп.
Београд, Престолонаслед. трг - Теразије 38. тел. 25-064

Све делове за са-
моградњу модер-
них америчких
радио апарати има-
мо на стоваришту
у огромном броју

РАДИО АМЕРИКА

Београд - Књегиње Љубице улица 5.

Индустрија маслиновог уља
БРАЋА МАРИЋ

а. д. Београд

извештава своје поштоване муштерије, да је отворила фабричко стовариште у Београду Кнез Михајлова ул. 53, које је снабдевено **са гарантирано чистим маслиновим зејтином** произведеним у њеној реномираној фабрици у Старом Бару (Црна Гора) а у следећим квалитетима и паковању:

рафинирано (без мириза):

у кантицама од $\frac{1}{2}$ кг.	у кантицама од 5 кг.
у кантицама од 1 кг.	у кантицама од 10 кг.
у кантицама од 2 кг.	у кантицама од 20 кг.

филтрирано (са мирисом на маслину)

у кантицама од 1 кг.	у кантицама од 10 кг.
у кантицама од 2 кг.	у кантицама од 20 кг.
у кантицама од 5 кг.	

Марићев гарантовано чист маслинов зејтин може се добити у свима бољим бакалско-колонијалним радњама. Стоваришта продају само на велико и шаљу робу у провинцију.

Стоваришта:

Београд, Кнез Михајлова ул. 53, тел. 28-911

Загреб, Илица 116

Сарајево, „Дрине“ д. д., Кр. Александра ул.

Тражите ценовника.